

ΕΝΙΑΙΑ ΑΓΩΝΙΣΤΙΚΗ ΚΙΝΗΣΗ ΚΑΘΗΓΗΤΩΝ/ΤΡΙΩΝ ΕΛΜΕ ΗΛΕΙΑΣ

ΕΚΔΗΛΩΣΗ : «Είμαστε το μισό της ανθρωπότητας, είμαστε σε κάθε σπίτι»

Τρίτη 8 Μαρτίου 2016

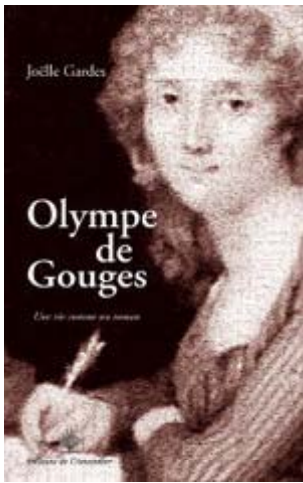
**ΟΙ ΓΥΝΑΙΚΕΣ ΣΤΑ ΚΙΝΗΜΑΤΑ ΓΙΑ ΤΗΝ
ΑΛΛΑΓΗ ΤΟΥ ΚΟΣΜΟΥ, ΤΗΝ ΕΠΙΒΙΩΣΗ
ΚΑΙ ΤΗΝ ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ ΖΩΗ**

ΑΠΟ ΤΗΝ ΙΣΟΤΗΤΑ ΣΤΗΝ ΑΠΕΛΕΥΘΕΡΩΣΗ

Εισήγηση : **Ελένη Πορτάλιου**, καθηγήτρια Αρχιτεκτονικής Σχολής ΕΜΠ

Η 8 Μαρτίου, η Παγκόσμια Ημέρα της Γυναίκας, ήταν πρόταση της γερμανίδας επαναστάτριας Κλάρας Τσέτκιν στη Διεθνή Διάσκεψη Γυναικών το 1910. Εορτάστηκε για πρώτη φορά το 1917 στη Ρωσία μετά από πρόταση της Αλεξάνδρας Κολοντάη, με τις διαδηλώσεις των γυναικών να σηματοδοτούν την έναρξη της επανάστασης.

Οι αγώνες για την ισότητα και την απελευθέρωση των γυναικών έρχονται από παλιά. Η ιστορία μας γράφεται με μεγάλα γεγονότα και με απλά στιγμιότυπα της καθημερινής ζωής. Γι' αυτό δεν θα αναφερθώ μόνο σε σύγχρονες εμπειρίες από τα κοινωνικά κινήματα, ιδιαίτερα αυτά που εντοπίζονται στις γειτονιές και τη σημαντική δράση των γυναικών σ' αυτά. Θα αναφερθώ πρώτα στην ιστορική εμπειρία ώστε οι σημερινοί αγώνες να ενταχθούν στη μεγάλη παράδοση εμπλοκής των γυναικών στην πολιτική των αποκάτω.

Η Olympe de Gouges (1748-1793) αγωνίστηκε για τα δικαιώματα και την ισότητα των γυναικών πριν και κατά τη διάρκεια της Γαλλικής Επανάστασης.

Έγραψε σειρά φυλλαδίων με πολιτικό περιεχόμενο και το 1791 συνέταξε τη "Διακήρυξη των δικαιωμάτων της γυναίκας και της πολίτισσας". Με τον τρόπο αυτό ήρθε σε σύγκρουση με την ηγεσία των επαναστατών, που επέμενε να μην αναγνωρίζει τα πολιτικά δικαιώματα των γυναικών. Για τις ιδέες της και τη δράση της καταδικάστηκε σε θάνατο και οδηγήθηκε στη λαιμητόμο το 1793.

«Διακήρυξη των δικαιωμάτων της γυναίκας και της πολίτισσας»

Άρθρο 1: Η γυναίκα γεννιέται ελεύθερη και έχει τα ίδια δικαιώματα με τον άντρα.

Άρθρο 2: Σκοπός κάθε πολιτικής οργάνωσης είναι η διατήρηση των φυσικών και αναφαίρετων δικαιωμάτων του άντρα και της γυναίκας. Τα δικαιώματα αυτά είναι η ελευθερία, η ιδιοκτησία, η ασφάλεια και πάνω απ' όλα, η αντίσταση στην καταπίεση.

Άρθρο 3: Κάθε εξουσία πηγάζει αποκλειστικά από το έθνος, δηλαδή από τη συνεργασία του άντρα και της γυναίκας.

Άρθρο 6: Ο νόμος είναι η έκφραση της θέλησης του συνόλου. Όλες οι πολίτισσες και οι πολίτες οφείλουν να συμβάλλουν, προσωπικά ή μέσω αντιπροσώπων, στη διαμόρφωσή του. Ο νόμος είναι ο ίδιος για όλους...

Άρθρο 10: Κανείς δεν επιτρέπεται να διώκεται για τις θεμελιακές πεποιθήσεις του. Η γυναίκα έχει το δικαίωμα να ανεβαίνει στο κριώμα. Πρέπει να έχει και το δικαίωμα να ανεβαίνει στο βήμα, εφόσον οι πράξεις της δε διαταράσσουν τη δημοκρατία τάξη που έχει εγκαταστήσει ο νόμος.»

Άρθρα της «Διακήρυξη των δικαιωμάτων της γυναίκας και της πολίτισσας»

Ευγένιος Ντελακρουά,
Η Ελευθερία οδηγεί τον λαό

Η Επανάσταση του 1830 στο Παρίσι, όπως και αυτή του 1848, επιχειρούν τη ριζοσπαστικοποίηση της Γαλλικής Επανάστασης και του κοινωνικού χαρακτήρα της με την έφοδο των λαϊκών τάξεων στη σκηνή της ιστορίας. Όπως η Ελληνική Επανάσταση ευτύχησε ν' αποδοθεί από τον Διονύσιο Σολωμό έτσι και η Επανάσταση του 1830 ευτύχησε ν' αποδοθεί στον υπερμεγέθη πίνακα (2.60x3.25) που δημιούργησε τον ίδιο χρόνο ο Ευγένιος Ντελακρουά με τίτλο «Η Ελευθερία οδηγεί το Λαό» (*La liberté guidant le peuple*).

Η κύρια μορφή του πίνακα είναι η Ελευθερία. Το όραμά της ως κινητήριας δύναμης της Επανάστασης προσλαμβάνει σάρκα και οστά στη μορφή μιας γυναίκας που κρατά ντουφέκι με ξιφολόγχη στο αριστερό χέρι και την τρίχρωμη σημαία της Γαλλικής Επανάστασης στο δεξί. Ο χιτώνας της ανεμίζει, το στήθος της μένει ακάλυπτο, φορά τον φρυγικό κόκκινο σκούφο των Ιακωβίνων που φορούσαν οι απελεύθεροι δούλοι της ρωμαϊκής εποχής - είναι δηλαδή σύμβολο ελευθερίας. Γύρω της ο λαός δεν έχει αρχηγό μόνο το όραμα της γυμνόστηθης ελευθερίας : ο εργάτης, ο γαβριάς των Αθλίων του Βίκτωρα Ουγκώ και ο διανοούμενος - καλλιτέχνης που φέρεται να είναι ο ίδιος ο Ντελακρουά μέσα στον πίνακα.

Δεν είναι τυχαίο ότι όλες οι μεγάλες ιδέες που νοηματοδότησαν των κοινωνική πρόοδο : Ισότητα, Αδελφότητα, Δικαιοσύνη, Ελευθερία είναι γένους θηλυκού.

Η Παρισινή Κομμούνα

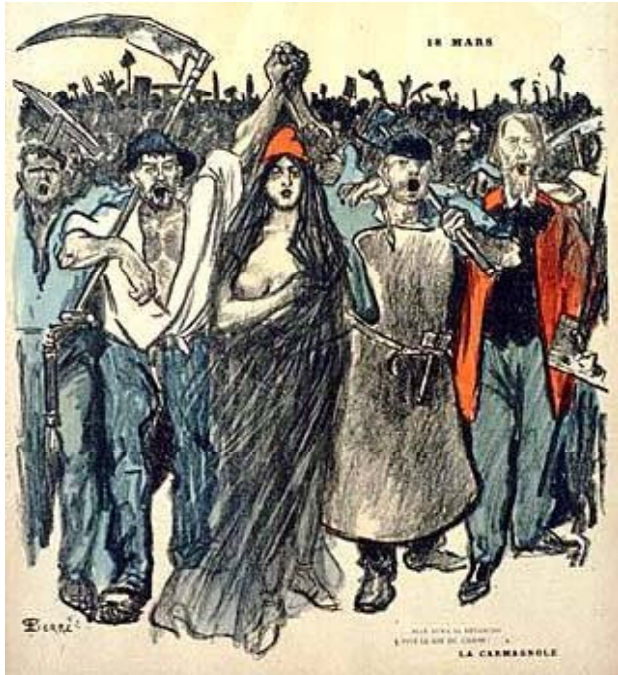
Παρίσι 18 Μαρτίου 1871. Η πρώτη πράξη της Κομμούνας, δηλαδή του Δημοτικού Συμβουλίου που αναδεικνύεται με την ψήφο του λαού στην κυβέρνηση της πόλης, γράφεται από γυναίκες. Αυτές υπερασπίζονται στη Μονμάρτη και τη Μπελβίλ τα 227 κανόνια του κυβερνητικού στρατού και κατορθώνουν να τα κρατήσουν. Στις 72 ημέρες της ζωής της Κομμούνας οι γυναίκες έγραψαν ιστορία.

Τι τρομερό έθνος θα ήταν η Γαλλία αν το αποτελούσαν μόνο γυναίκες! έγραψε ένας ανταποκριτής της εφημερίδας Times.

Οι γυναίκες των λαϊκών τάξεων πρωτοστάτησαν στην έναρξη της επανάστασης, χειραφετήθηκαν μέσα από τη συμμετοχή τους στις κοινές υποθέσεις και πήραν απίστευτες πρωτοβουλίες - από την καθημερινή δράση στις γειτονιές τους μέχρι την άμυνα της πόλης και τις μάχες στα οδοφράγματα.

Η διπλή σκληρή δουλειά, ταυτόχρονα στο σπίτι και μέσα στις αναθυμιάσεις των πλυντηρίων, στις ραπτομηχανές, στα μέγαρα της αστικής τάξης, στα πολυκαταστήματα και τα μεγάλα μαγαζιά, τις είχε σκληραγωγήσει. Έχοντας ζήσει τον πόλεμο, δεν περίμεναν τους άνδρες τους. Ξεκίνησαν πρώτες, όπως έκαναν και στη διάρκεια της Επανάστασης.

Ο ρόλος των γυναικών στην Κομμούνα ήταν κρίσιμος και όχι μόνο ορισμένων εμβληματικών φυσιογνωμιών, όπως η Louise Michel και η Elisabeth Dimitrieva, πρόεδρος των Ενώσεων Γυναικών και πιθανόν ο σύνδεσμος ανάμεσα στον Καρλ Μαρξ και την Κομμούνα. Ένας μεγάλος αριθμός αυτών των γυναικών ήταν «κοινής» καταγωγής. Η οικογενειακή τους κατάσταση ήταν γενικά «ανώμαλη» – σύμφωνα με την αστική ηθική – πολλές ζούσαν ανύπανδρες με άνδρες ή είχαν χωρίσει από τους συζύγους τους. Ο τύπος και το νομικό σύστημα ήταν ιδιαίτερα σκληρά απέναντί τους, τις ονόμαζαν *petroleuses* (πετρελαιοπυρπολήτριες), εξαιτίας μιας υποτιμητικής φήμης, σύμφωνα με την οποία μετέφεραν μπουκάλια πετρελαίου για ν' ανάψουν φωτιές στα σπίτια των αστικών οικογενειών.

Γυναίκα της Κομμούνας

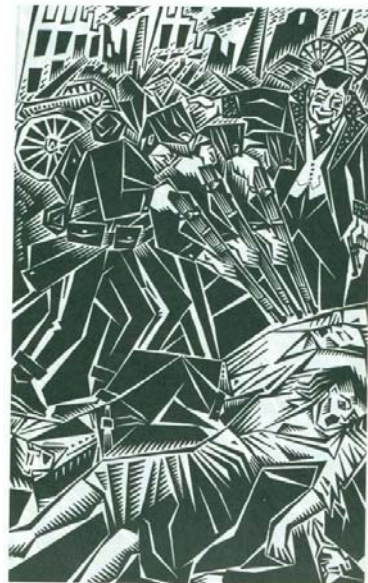
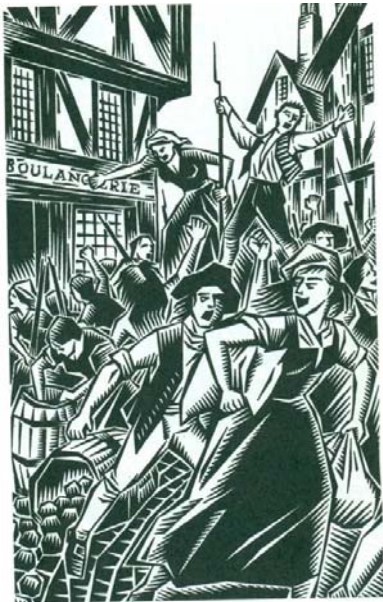

Λέσχη Γυναικών στην εκκλησία
του Σαιν-Ζερμέν-λ'Ωξερούά

Πολλές από τις γυναίκες που πήγαν σε δίκη ως κομμουνάροι, είχαν ποινικό μητρώο – γεγονός που αποκαλύπτει τις τραγικές συνθήκες διαβίωσης και εκμετάλλευσης των γυναικών στις πόλεις του 19ου αι. Ξέροντας τη βαναυσότητα της ζωής από πρώτο χέρι, επέδειξαν ξεχωριστή γενναιότητα. Σε μια δίκη γυναικών, το δικαστήριο ρώτησε μια πολίτισσα. «Γιατί μέινετε στη θέση σας όταν το τάγμα το έβαζε στα πόδια;» «Γιατί είχαμε τραυματίες και ετοιμοθάνατους» απάντησε εκείνη απλά.

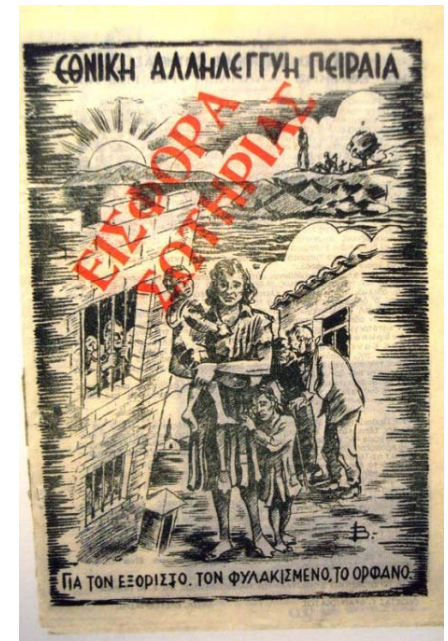
Το οδόφραγμα της πλατείας Μπλανς που υπεράσπιζαν μόνο γυναίκες

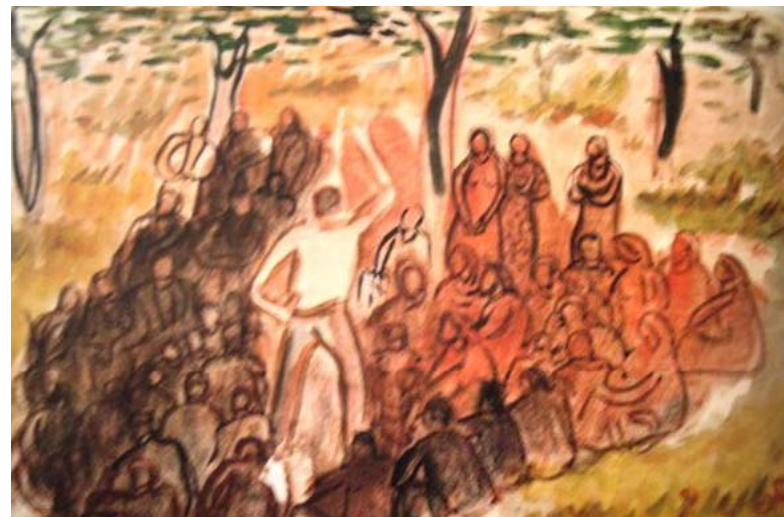
Γυναίκες της Κομμούνας αιχμάλωτες στην Σαντιέ

Εαμική Αντίσταση - Εθνική Αλληλεγγύη - Λαϊκοί Θεσμοί στην Ελεύθερη Ελλάδα

Στην Εθνική Αλληλεγγύη, την οργάνωση που ανέλαβε τη σωτηρία του ελληνικού λαού από την πείνα στη διάρκεια της Γερμανικής Κατοχής, η πλειοψηφία των εκατομμυρίων μελών της ήταν γυναίκες (3.000.000 μέλη της Εθνικής Αλληλεγγύης από τα οποία 1.740.000 γυναίκες). Αν και η ιδεολογική αντίληψη που επενδύει αυτό το μεγαλειώδες έργο, δεν παύει να είναι στερεοτυπική ως προς τον έμφυλο καταμερισμό των ρόλων, το έργο που παρήγαγαν οι γυναίκες δεν χάνει τίποτε από την αξία του. «Το ΕΑΜ μας έσωσε απ' την πείνα, θα μας σώσει και από τη σκλαβιά».

Άλλωστε, οι γυναίκες πολέμησαν, επίσης, με το όπλο στο χέρι και πρωτοστάτησαν στους λαϊκούς θεσμούς οι οποίοι δημιουργήθηκαν στην Ελεύθερη Ελλάδα, ιδιαίτερα στους θεσμούς της παιδείας και της υγείας. Στις εξαιρετικές νωπογραφίες του σπουδαίου ζωγράφου Βάλια Σεμερτζίδα, που ανέβηκε στο βουνό και απέδωσε όλη τη δημιουργικότητα των λαϊκών θεσμών με την τέχνη του, θα δούμε τις γυναίκες στις λαϊκές συνελεύσεις και τα λαϊκά δικαστήρια δίπλα στους άνδρες αντάρτες.

Οι γυναίκες ψηφίζουν

Όταν οι επαναστάσεις ξεσπούν οι ρόλοι ανατρέπονται όπως και όλα όσα φάνταζαν μέχρι τότε αιώνια και αμετάβλητα. Όταν οι επαναστάσεις μετατρέπονται σε καθεστώτα η παλιά τάξη πραγμάτων αναδύεται πάλι στις νέες συνθήκες. Παρ' όλ' αυτά, η ιστορία της γυναικείας χειραφέτησης, απελευθερωτικής για το σύνολο της κοινωνίας και παραδειγματικής ως προς τους τρόπους άσκησης της πολιτικής, αποτελεί ακλόνητη παρακαταθήκη και έμπρακτη εγγραφή για το πώς μπορεί να είναι ο κόσμος και πως μπορεί να γίνει ουσιαστική η πολιτική.

Ο φεμινισμός αποτελεί το ριζοσπαστικό εκείνο ρεύμα του γυναικείου κινήματος που δεν εστιάζει μόνο στην ισότητα δικαιωμάτων μεταξύ ανδρών /γυναικών και στα δικαιώματα των γυναικών αλλά αμφισβητεί τον κατά φύλο καταμερισμό της εργασίας και τις ανισότητες που δημιουργεί σε όλα τα πεδία της ανθρώπινης ζωής, στις έμφυλες σχέσεις, στις ιδέες και τις αξίες μιας κοινωνίας.

Κινήματα για την πόλη και την καθημερινή ζωή

Ο Manuel Castells, σημαντικός κοινωνιολόγος που εντόπισε τις έρευνές του στο χώρο της πόλης και της καθημερινής ζωής, στο μνημειώδες έργο του **Η Πόλη και οι Αποκάτω** περιγράφει με αναλυτικό τρόπο τον αποφασιστικό ρόλο των γυναικών στα αστικά κοινωνικά κινήματα. Γράφει: *Ο ρόλος των γυναικών, ως συντελεστών οργάνωσης της κοινωνικής ζωής, εκτείνεται στη μάχη για μια καλύτερη ή καλύτερα για μια εναλλακτική μορφή ζωής. Το ενδιαφέρον τους για μια ποικιλία θεμάτων, που είναι ορισμένες φορές μακριά από την άμεση πολιτική εργαλειακότητα, δημιουργεί μια προκατάληψη από την πλευρά των ανδρών να αποδεχθούν τον ηγετικό ρόλο των γυναικών σ' αυτούς τους αγώνες και, πιο σημαντικό, να καλέσουν τις γυναίκες σε συμμετοχή για την άμυνα ή το μετασχηματισμό ενός κόσμου του οποίου το νόημα συνδέεται στενά με τις καθημερινές ζωές... Υπάρχει μια άμεση σύνδεση ανάμεσα στις γυναίκες και την πόλη, ανάμεσα στα αστικά κινήματα και τα κινήματα για την απελευθέρωση των γυναικών. Η ιστορική μας έρευνα έχει αποκαλύψει τον βασισμένο στις γυναίκες χαρακτήρα ορισμένων σημαντικών αστικών κινημάτων. Η μελέτη μας πρέπει να ερευνήσει το ζήτημα της δυσκολίας μετάβασης από εκείνα τα κινήματα σε κινήματα προσανατολισμένα στο μετασχηματισμό της γυναικείας συνθήκης.*

Εδώ ο συγγραφέας επισημαίνει ότι δεν υπάρχει μια ευθύγραμμη αναγωγή των γυναικείων αγώνων σε αγώνες που εμφορούνται από τη φεμινιστική προβληματική. Εξάλλου δεν είναι όλες οι γυναίκες που παίρνουν μέρος σ' αυτούς τους αγώνες φεμινίστριες - ίσως μάλιστα το ποσοστό των φεμινιστριών να είναι πολύ μικρό.

Πάντα, όμως, η εμπλοκή στα κοινά, η έξοδος στη δημόσια σφαίρα, επιτρέπει στις γυναίκες, μέσα από τους δημιουργικούς ρόλους που επωμίζονται να στοχαστούν πάνω στον έμφυλο προσδιορισμό της ταυτότητάς τους και ν' αμφισβητήσουν τόσο θεσμικές ανισότητες όσο και στερεοτυπικές αντιλήψεις για τις σχέσεις μεταξύ των φύλων.

Ας δούμε δύο παραδείγματα ιστορικών κινημάτων πόλης όπου πρωταγωνίστησαν γυναίκες.

Η Απεργία Ενοικίων στη Γλασκόβη, το 1915, που καθιέρωσε το δικαίωμα στην κατοικία ως υποχρέωση του κράτους, ξεκίνησε από γυναίκες και συγκροτήθηκε μέσα στους χώρους της καθημερινής ζωής τους : τη γειτονιά και το σπίτι. Ίδρυσαν επιτροπές αγώνα ανά τετράγωνο και γειτονιά, πραγματοποίησαν μαζικές διαδηλώσεις και απέκρουσαν με δυναμικά μέσα τις εξώσεις, καλώντας σε υποστήριξη τα εργοστάσια, όπου αυτό ήταν αναγκαίο.

*Απεργοί Ενοικίων στη πλατεία St. Enoch Γλασκόβη
Οκτώβριος 1915*

Στο Κίνημα των Ενοικιαστών στη Βέρα Κρουζ, το 1922, που συγκλόνισε το Μεξικό αλλά τελικά ηττήθηκε, ο ρόλος των γυναικών ήταν αποφασιστικός. Οι γυναίκες ξεκίνησαν δυναμικά την απεργία των ενοικίων, οργάνωσαν τις επιτροπές σε κάθε συγκρότημα κατοικίας και αντιστάθηκαν στις εξώσεις, συγκρουόμενες με την αστυνομία. Αυτοοργανώθηκαν σε ένα δίκτυο ομάδων που έτρεχαν σε βοήθεια όταν άκουγαν το σινιάλο της σφυρίχτρας. Οι συλλήψεις ήταν περισσότερες μεταξύ των γυναικών και οι γυναίκες βγήκαν στο δρόμο ενάντια στο στρατό, όταν ήρθε η ώρα, τον Ιούλιο του 1922. Στα σημαντικά αυτά κινήματα δεν διατυπώθηκαν ρητά φεμινιστικά αιτήματα. Όμως, ρητά ή άρρητα, συνειδητά ή ασυνείδητα, τα κινήματα αυτά χαρακτηρίζονται από τη φεμινιστική οπτική για την πολιτική και τη δημοκρατία (αυτοπρόσωπη πολιτική παρουσία και δράση, άμεση δημοκρατία / ισοτιμία).

Γυναίκες στη Βερακρούζ, 1922

Οι αγώνες για την κατοικία συνεχίστηκαν όλο τον 20^ο αιώνα στην Ευρώπη. Απέκτησαν νέα δυναμική με την επικράτηση του νεοφιλελεύθερου καπιταλισμού, κυρίως με το μαζικό κίνημα αστέγων στη Γαλλία και το ριζοσπαστικό κίνημα για το δικαίωμα στην κατοικία και κατά των εξώσεων στην Ισπανία.

Γαλλία

MINISTÈRE DE LA
CRISE DU LOGEMENT

Liberté • Égalité • Fraternité
Q G associatif

Ισπανία

η κατοικία είναι δικαίωμα
όχι πρόνομιο

la vivienda es un derecho
no un privilegio

Porque la vivienda es un **derecho**
no un negocio

Manifestacion el 28 de octubre a las 17 h
en la Puerta del Sol

Asamblea contra la precariedad y por la vivienda digna | www.asambleaporunaviviendadigna.org

Στην Ελλάδα η κρίση της κατοικίας πήρε μεγάλες διαστάσεις με την ανθρωπιστική κρίση που δημιούργησαν οι πολιτικές των μνημονίων. Σπίτια χωρίς ηλεκτρισμό και νερό, βαρύτατα χαράτσια στη μικρή ιδιοκτησία και υφαρπαγή γης και ακινήτων από τις τράπεζες στις περιπτώσεις των κόκκινων δανείων. Παρά το ότι οι αντιστάσεις δεν έχουν αποκτήσει μαζικό χαρακτήρα, υπάρχουν μικρές εστίες που θέτουν το πρόβλημα και σ' αυτές η συμμετοχή των γυναικών είναι μεγάλη.

Η αυτοπρόσωπη παρουσία των γυναικών στα τοπικά κινήματα

Οι εμπειρίες από τις γειτονιές της Αθήνας και άλλες περιοχές, στις οποίες εργάστηκα, είναι γεμάτες από τη δράση των γυναικών στα τοπικά κινήματα. Μαχητικές και ουσιαστικές, εφευρετικές και αποτελεσματικές, οι γυναίκες όλων των ηλικιών παίρνουν στα χέρια τους τα λεγόμενα «μικρά» ζητήματα, που, όμως, αποτελούν σημαντικές και σπουδαίες υποθέσεις της καθημερινής ζωής και της ανθρώπινης διαβίωσης στην πόλη. Το σπίτι, η γειτονιά, το σχολείο, η λέσχη φιλίας για τους ηλικιωμένους, το πάρκο, η παιδική χαρά, το πεζοδρόμιο, τα σκουπίδια, οι παιδικοί σταθμοί, οι χώροι άθλησης της νεολαίας, οι σχολικές επιτροπές, όλα αυτά αποτελούν τον ζωτικό χώρο δράσης των γυναικών. Όχι ότι δεν συμμετέχουν σ' αυτούς τους τομείς άνδρες, αλλά οι γυναίκες κυριαρχούν. Θα πει κανείς ότι αυτό επαναλαμβάνει τον έμφυλο καταμερισμό της πολιτικής : οι γυναίκες στα χαμηλότερα επίπεδα, οι άνδρες σε ανώτερες θέσεις εξουσίας. Αυτή η προσέγγιση είναι στατική. Ανεξάρτητα του ότι οι γυναίκες πρέπει να έχουν δικαίωμα συμμετοχής σε όλα τα επίπεδα και τα πεδία της πολιτικής, η αξιολόγηση της σημασίας τους πρέπει να είναι ανατρεπτική. Πρέπει να επαναξιολογήσουμε τα αντικείμενα της πολιτικής και να αναγνωρίσουμε τη σημασία των δράσεων στα μικρά καθημερινά της πολιτικής χαμηλών τόνων ως ισότιμης και πάντως συμπληρωματικής με την πολιτική που αφορά στην κεντρική εξουσία.

Τα κινήματα βάσης είναι σημαντικά εργαστήρια ανατροπών. Εδώ πραγματοποιούνται σημαντικές αναιρέσεις των πολιτικών στερεότυπων, που αφορούν τόσο στην αξιολόγηση των θεμάτων όσο και στην αμφισβήτηση της πολιτικής ως μηχανισμού εξουσίας και χειραγώγησης. Τα επίδικα αντικείμενα διεκδίκησης τίθενται κατ' ευθείαν από τους φυσικούς φορείς, δηλαδή τα άτομα που τα επιλέγουν. Είναι εξ' αρχής δική τους υπόθεση. Τα προβλήματα δεν διαμεσολαβούνται, οι συμμετέχοντες/ουσες αντιπροσωπεύουν τον εαυτό τους.

Η άμεση δημοκρατία και η ισότιμη συμμετοχή στη λήψη των αποφάσεων, προκύπτουν με φυσικό τρόπο, ως οι πιο δόκιμες μορφές κοινωνικής παρέμβασης και πολιτικής πράξης. Φυσικά και υπάρχουν εντάσεις, διαφορές, αλλά απορροφούνται ευκολότερα, γιατί ο κανόνας λειτουργίας είναι η συναίνεση. Η υλοποίηση αποφάσεων καταμερίζεται σε πολλούς/ες αν όχι σε όλους/ες, επιτρέποντας τη συμμετοχή, τη δημιουργικότητα, την πρωτοβουλία.

Οι εστίες αντίστασης για τα θέματα της πόλης είναι οι μικρές φλόγες, που θερμαίνουν τις γειτονιές, όταν τα φώτα της κεντρικής σκηνής έχουν χαμηλώσει ή εκπέμπουν τις παραμορφωτικές λάμπσεις των πολιτικών realities. Και αυτές τις φλόγες τις ανάβουν και τις συντηρούν πιο συχνά οι γυναίκες. Έτσι, λοιπόν, οι φερόμενες ως κατ' εξοχήν γυναικείες υποθέσεις, παράγουν κοινωνικά και πολιτικά υποδείγματα, που ανανεώνουν τις μορφές των κοινωνικών οργανώσεων και των πολιτικών φορέων.

Παραδείγματα τοπικών κινημάτων

Πάρκο Κύπρου και Πατησίων

Κτήμα Δρακόπουλου, Πατήσια

Άλσος Παγκρατίου

ΤΟ ΑΛΣΟΣ
ΝΑ ΜΕΙΝΕΙ
ΕΛΕΥΘΕΡΟΣ ΧΩΡΟΣ
ΓΙΑ ΤΟ ΠΑΙΧΝΙΔΙ
ΤΩΝ ΠΑΙΔΙΩΝ
ΚΑΙ ΤΗΝ ΞΕΚΟΥΡΑΣΗ
ΤΩΝ ΜΕΓΑΛΩΝ

Κυριακή 9 Νοεμβρίου
στις 11.00 π.μ.
στον κινηματογράφο
«Πτε Παλαι» (Ριζοψη 24)

Οργανιστές:
Αντωνία Ρήγο-Καρανθενωτά
καλλιπράξη Γαστρονομική Παιδαγωγία
Ελένη Πορτάλιου
καλλιπράξη L.M.B. - Διερμηνή Συμβόλων

Εκπαιδευτικό φεστιβάλ Β' Διαμερίσματος: Σύλλογος Γονέων και Κηδεμόνων 3^{ης}, 13^{ης}, 9^{ης}, 123^{ης}, 147^{ης} Δημοτικών Σχολείων και 17^{ου} Λυκείου - Εξαρτηστικός Πολιτιστικός Σύλλογος «Αλκίον» - «Ο Παράδοξος Σύλλογος για την προστασία των περιβάλλοντος περιγράμ» - Αθλητικός Πολιτιστικός Σύλλογος «Πήληξ» - Πρωτοβουλία Κοινωνία για το Άλσος Παγκρατίου - Πρωτοβουλία Κοινωνία Μετα

Κίνημα για τη Σωτηρία του Πλανήτη από την Κλιματική Αλλαγή, 2007

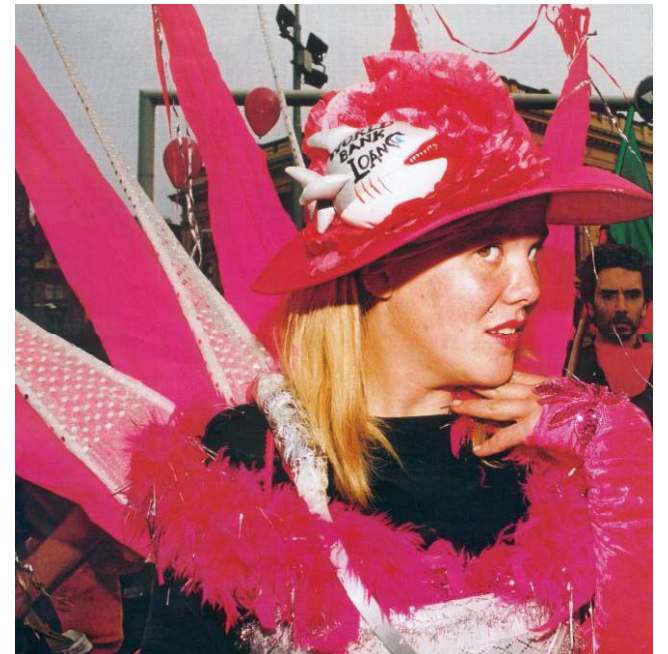
Ελεύθεροι Παράκτιοι Χώροι, Κίνημα για Ελεύθερες Παραλίες

Αντιπαγκοσμιοποιητικό Κίνημα, Κίνημα Πλατειών

Θα αναφερθώ στην παραλληλία ανάμεσα στο δημόσιο χώρο της πολιτικής και στο δημόσιο χώρο της πόλης. Δύο παραδείγματα από την πρόσφατη ιστορία μας συνδέουν τα πολιτικά επίδικα μαζικών και διεθνικών κινημάτων με την ανάδυση της ελεύθερης, εναλλακτικής πόλης : τα forum και οι πλατείες.

Ο τρόπος με τον οποίο το αντιπαγκοσμιοποιητικό κίνημα παρενέβη στο χώρο της πόλης, αγωνιζόμενο ενάντια στις κοινωνικές και πολιτικές διακρίσεις και τις ανισότητες, τις ζώνες αποκλεισμού και τις κοινωνικές διαιρέσεις του χώρου, που βασίζονται στην τάξη , το φύλο , τη φυλή, την εθνότητα, τη θρησκεία και την κουλτούρα , όχι μόνο θέτει σε ημερήσια διάταξη το σύνθημα «οι άνθρωποι πάνω από τα κέρδη» αλλά, επίσης, αμφισβητεί τη χρήση του χώρου ως αντικειμένου κερδοφορίας του κεφαλαίου, αποκαθιστώντας την αξία χρήσης του. Τόσο στη Γένοβα όσο και στη Φλωρεντία, για ν' αναφερθούμε σε δύο εμβληματικούς σταθμούς της ιστορίας του Ευρωπαϊκού και Ελληνικού Κοινωνικού Φόρουμ, πραγματοποιήθηκε η ανάκτηση της πόλης σε αντιπαράθεση με τις απαγορεύσεις που είχαν επιβληθεί από την εξουσία. Η (έμφυλη) έννοια του πολίτη και το δικαίωμα να μετέχει καθένας/καθεμιά σε μια ελεύθερη πόλη, εκφράστηκαν με τα χαρακτηριστικά συνθήματα “*Siamo Tutti Fiorentini*” και “*Firenze Citta Apperta*”. Στα φόρουμ οι γυναίκες πήραν δυναμικά μέρος και ο φεμινισμός είχε την ευκαιρία να επικοινωνήσει σε ένα διευρυμένο δημόσιο χώρο για να τεθούν εκ νέου παλιά και νέα ζητήματα της γυναικείας απελευθέρωσης.

Per la polizia 450 mila in piazza contro la guerra. Lenzuola bianche alle finestre. Applausi per Cofferati, Pisanu e il prefetto Serra. «soddisfatti»

A Firenze l'invasione pacifica dei no global

Corteo senza incidenti: siamo un milione. Berlusconi: garantita la libertà di manifestare

IL FATTORE «PACE»

di PAOLO FRANCHI

Chiediamo vezia per l'uccisione. Ma su queste colonne, martedì scorso, avevano espresso, incrociando le dita e sfidando il rischio della retorica, una ragionata speranza. La speranza di poter scrivere, a conclusione del Social Forum fiorentino, che un evento (compensabilmente) tanto tenuto si era trasformato in un'occasione di esercizio della nostra democrazia. A dispetto anche di tanti profeti di sciagure che hanno vaticinato scoppi e devastazioni, versando non acqua, ma benzina sul fuoco, questa speranza si è realizzata. Nei giorni delle assemblee e delle discussioni, così come ieri, nel giorno della gigantesca manifestazione (soprattutto, ma non

tuttualmente, sul mercato ce n'è ancora un po'). Non tantissima, si capisce, ma abbastanza da farci discutere di quanto è avvenuto a Firenze come di un importante evento politico, appunto, e non come della tragedia che da tante parti era stata preannunciata e, in certi casi, evocata. Ci sarà modo e tempo per ragionare più a fondo su queste giornate e soprattutto sul corteo che le ha concluse. Ma già oggi almeno una cosa è evidente. Come parola d'ordine comune di questa straordinaria e anche festosa manifestazione è stato soprattutto un duro, esplicito, chiarissimo no alla guerra. Più precisamente, un duro, esplicito, chiarissimo no all'intervenzio-

Tantissime persone, un milione secondo gli organizzatori, 450 mila per la polizia, hanno manifestato a Firenze contro la guerra. Quella del no global è stata un'invasione pacifica: il corteo si è svolto senza incidenti. In segno di solidarietà con i manifestanti, alle finestre e ai balconi sono apparse lenzuola bian-

che. Applausi per Sergio Cofferati, l'ex segretario della Cgil, «Soddisfatti» dell'esito dell'iniziativa il ministro dell'Interno Pisanu e il prefetto di Firenze Serra. Il presidente del Consiglio Berlusconi: «abbiamo garantito la libertà di manifestare». (Foto: La/Treves)

■ alla pagina 2, 3, 4 e 5

SOCIAL FORUM Lo scout, il reduce e i ragazzi della curva

di FABIO CAVALERA

FIRENZE - C'è Dave che parli volontario per il Vietnam perché pensava che la guerra fosse una missione, l'un protettile in una gamba gli fece cambiare idea. Alto, magro, i capelli bianchi e un anello d'argento al mignolo sinistro, il veterano Dave si è sistemato dietro allo speaker che apre il corteo del Social Forum. E ci sono pure gli scout di Modena con il giletto blu e il fazzoletto ai colli. Scendono a Firenze gli ultran del Venezia calcio, del Livorno na carne Sua, della Ternana, del Bologna, del Triestina, del Padova. Con le sciarpe come dito stazio.

CONTINUA A PAGINA 3

Κίνημα πλατειών

Το κίνημα των πλατειών ανέκτησε το δικαίωμα στην πόλη για τους χώρους αυτούς που αποτελούν, αδιάλειπτα στην ανθρώπινη ιστορία, τους συμβολικούς και πραγματικούς τόπους συνάθροισης και πολιτικής επικοινωνίας του λαού της πόλης. Κι εδώ οι γυναίκες, μεταξύ αυτών οι φεμινίστριες, είχαν σημαντική παρουσία, ακριβώς γιατί όταν τα στερεότυπα κλονίζονται, οι ρόλοι αμφισβητούνται και ενίοτε ανατρέπονται. Παρ' όλ' αυτά τα πάνελ των ομιλητών στο Σύνταγμα ήταν σχεδόν εξολοκλήρου ανδρικά.

Αθήνα

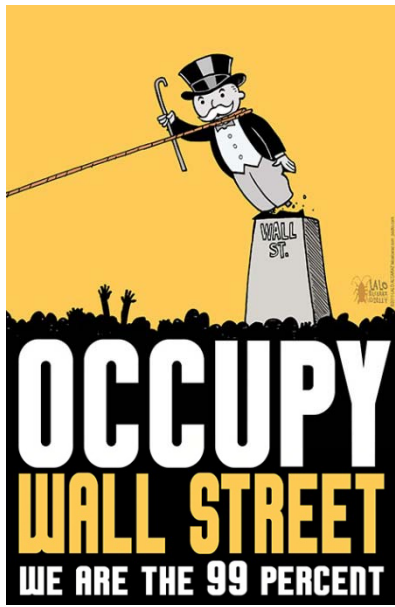
Κωνσταντινούπολη

Βαρκελώνη

Νέα Υόρκη

Οικονομική Κρίση, Μνημόνια

Τα μνημόνια έχουν επιδεινώσει την κοινωνική θέση των γυναικών και τα βάρη που επωμίζονται στην οικογένεια και την εργασία. Η φτωχοποίηση και ο καθημερινός αγώνας επιβίωσης τις καθηλώνουν στο δίπολο σπίτι – εργασία, όταν υπάρχει. Η κατάρρευση του κοινωνικού κράτους σημαίνει αυξημένες υποχρεώσεις για τις γυναίκες - πολλαπλασιασμός της απλήρωτης εργασίας στο πλαίσιο της διευρυμένης οικογένειας. Ο σεβασμός και οι έμφυλες διακρίσεις εύκολα εμφιλοχωρούν στις κοινωνικές συνθήκες που χαρακτηρίζει η απελπισία. Η βία εναντίον των γυναικών αυξάνεται ενώ οι ισχνές δομές στήριξης και περίθαλψης διαλύονται.

Η εξέλιξη της ανεργίας των γυναικών τον μήνα Νοέμβριο την εξαετία 2010-2015 (ΕΛΣΤΑΤ, Φεβρουάριος 2016).

- 2010: άνδρες 11,5% και γυναίκες 17,9%
- 2011: άνδρες 17,7% και γυναίκες 24,3%
- 2012: άνδρες 23,7% και γυναίκες 30,1%
- 2013: άνδρες 24,6% και γυναίκες 31,7%
- 2014: άνδρες 22,9% και γυναίκες 29,6%
- 2015: άνδρες 20,8% και γυναίκες 29,3%

Οι αριθμοί από τα περιστατικά βίας σοκάρουν:

- Κάθε χρόνο 3.500 γυναίκες πεθαίνουν λόγω ενδοοικογενειακής βίας στα 27 κράτη-μέλη της ΕΕ. 62 εκατομμύρια γυναίκες στην ΕΕ, δηλαδή 1 στις 3 γυναίκες ηλικίας 15 και άνω έχει υπάρξει θύμα σωματικής ή και σεξουαλικής βίας.
- 13 εκατομμύρια γυναίκες σε διάστημα 12 μηνών κατά τη διεξαγωγή της πανευρωπαϊκής έρευνας είχαν βιώσει κάποια μορφή ψυχολογικής βίας από έναν τέως ή νυν σύντροφο.
- Πάνω από το 50% των Ευρωπαϊών γυναικών έχει πέσει θύμα σεξουαλικής παρενόχλησης κυρίως στο χώρο εργασίας, ενώ υπολογίζεται ότι 3,7 εκατομμύρια γυναίκες έχουν βιώσει σεξουαλική βία μέσα σε ένα έτος.

Μετά το τρίτο μνημόνιο

